

Biltén

Broj 2, novembar 2010. godine

Predstavništvo Republike Srpske

Ustanova za unapređenje ekonomске, naučno - tehničke, kulturne i sportske saradnje sa Republikom Srbijom

IZDVAJAMO

USPJEŠAN NASTUP REPUBLIKE SRPSKE NA SAJMU KNJIGA

GARANTNI FOND POČINJE SA RADOM

BANJSKA BUDUĆNOST KAO ZABORAVLJENA PROŠLOST

PROSLAVA JUBILEJA NARODNOG POZORIŠTA RS

**PREDSTAVNIŠTVO REPUBLIKE
SRPSKE U SRBIJI**

Bulevar despota Stefana 4/IV
Beograd, Srbija

Tel: 00 381 11 324 6633
Faks: 00 381 11 324 86 33
E-mail: predstavnistvo@predstavnistvorsbg.rs

Sadržaj

U fokusu

- Još jedan uspješan nastup Republike Srpske na Sajmu knjiga u Beogradu	3
- Kratka hronika sajamskog nastupa	4
- Matica biblioteka Istočno Sarajevo	5
- Promocija romana „Bitka za Firencu“	5

Povoljnije kreditiranje

- Garantni fond počinje sa radom	6
- Osniva se „Agrobanka“ u Banjaluci	6

Specijalne veze

- Sporazum o saradnji poreznika	7
- Trgovinski protokol o saradnji	7

Investicije

- Premijer Dodik u Beogradu	8
- Privatna firma iz Jagodine u krajiškim opštinama	8
- Šećerana u Velikoj Obarskoj	9

Turizam

- Banjska budućnost kao zaboravljena prošlost	9
- Banja Mlječanica – „Priroda uzvraća zdravljenju“	10

Predstavljamo

- Proslava jubileja Narodnog pozorišta RS	11
- Banovinsko, krajiško, republikčko	11
- Razgovor sa direktorom Simovićem	12
- Nacionalna saradnja od regionalnog značaja	13

Opštine Republike Srpske

- Bijeljina	14
-----------------------	----

U fokusu

Još jedan uspješan nastup Republike Srpske na Sajmu knjiga u Beogradu

Nastup Republike Srpske na 55. međunarodnom sajmu knjiga u Beogradu počeo je 26. oktobra u 11 sati u sali „Slobodan Selenić“. U ime Predstavništva Srpske u Srbiji, kao izvršnog organizatora ove manifestacije, direktor Mlađen Cicović je naglasio da Vlada, Ministarstvo prosvjete i kulture i Predstavništvo RS Beogradski sajam vide kao izuzetnu šansu da se knjige, autori i izdavači iz RS na dostojan način predstave kulturnoj javnosti ne samo Beograda i Srbije nego i šire. Izdvajivši neka vrijedna izdanja, monografije i druge publikacije, Cicović je izrazio zadovoljstvo što su oni postali sastavni dio jednog od najvećih kulturnih događaja na jugoistoku Evrope.

Ministar kulture u Vladi Republike Srbije Nebojša Bradić pozdravio je nastojanje Republike Srpske da što bolje predstavi svoje knjige, autore i

izdavače i istakao uspješnu saradnju Ministarstva kulture Republike Srbije i Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske, saradnju koja konkretnim akcijama visoko prevazilazi okvire Sporazuma o specijalnim vezama.

Zahvaljujući se na podršci i pomoći koju Srbija pruža Srpskoj u oblasti prosvjete i kulture i gospodinu Bradiću lično, potpredsjednik Vlade Republike Srpske i ministar prosvjete i kulture Anton Kasipović svečano je otvorio nastup Republike Srpske na ovogodišnjem sajmu knjiga.

U okviru kratkog programa „Teatar poezije“ studenti glume u klasi prof. Ljiljane Blagojević: Danka Ignjatović, Ivan Petrović, Nenad Blagojević i Nikolina Bogdanović izveli su književno-scenski prikaz „Drugim putem“ po stihovima koje su pjesnici Ljiljana Lalić, Dragana Grujinović, Sonja Jurić, Boris Lazić i Boško Lomović objavili u književnim časopisima Republike Srpske između dva beogradska sajma knjiga.

Direktor Narodne i univerzitetske biblioteke Republike Srpske književnik Ranko Risojević promovisao je program digitalizacije knjiga i časopisa u ovoj ustanovi na primjeru digitalizacije časopisa „Bosanska vila“, koja ove godine slavi 125 godina, i časopisa „Razvitak“, koji slavi 100 godina od osnivanja.

U muzičkom dijelu programa nastupili su violinisti: Jovana Raljić i Aljoša Šolak, učenici Muzičke škole „Vlado Milošević“ iz Banjaluke.

U fokusu

Kratka hronika sajamskog nastupa

Istog dana, u utorak, 26.10.2010. godine, na štandu Republike Srpske promovisane su knjige „Dodik čuvar Srpske“ Milana Ljepojevića, „Spomenar Milke Kočić“ koju su pripremili Vesna Milišić Aćimić i Duško M. Petrović, „Dalj“ Gorana Dakića i knjiga „U šetnji bez glave“ Predraga Bjeloševića. Ministar prosvjete i kulture Anton Kasipović uručio je prvi poklon-paket knjiga iz Republike Srpske Filozofskom fakultetu Univerziteta u Prištini sa sjedištem u Kosovskoj Mitrovici.

U srijedu, 27.10.2010. godine, promovisane su knjige: „Basnovite pjesme“ Ranka Pavlovića, „Ja revolucionar“ Berislava Blagojevića, „Okrajci“ Predraga Lazarevića i knjiga „Soneti i poeme Skadera Kulenovića“, o kojoj je govorio Rajko Petrov Nogo. Drugi poklon-paket knjiga iz Republike Srpske uručio je direktor Predstavništva Republike Srpske u Srbiji Mlađen Cicović biblioteci Osnovne škole „Filip Kljajić Fića“ iz Beograda.

U četvrtak, 28.10.2010. godine, promovisane su knjige: „Kovčezi, nož i vjenčanica“ Zdravka Kecmana, „Srpsko zidno slikarstvo 18. vijeka u vizantijskoj tradiciji“ Ljiljane Ševo i „Bitka za Firencu“ Marijane Petronić i časopis „Književnik“. Promocije su pratili učenici Muzičke škole „Stevan Stojanović Mokranjac“ iz Bijeljine: Dragana Gajić, Biljana Petrović, Božica Vidaković, Anja Maletić i Slaviša Stojanović. Treći poklon-paket knjiga iz Republike Srpske biblioteci Šeste beogradске gimnazije uručio je Nenad Novaković, predsjednik Udruženja izdavača Republike Srpske.

U petak, 29.10.2010. godine, promovisane su knjige: „Fotografija“ Miloša Babića, „Banjalučke priče“ Tome Marića, „Čovjek na sniženju“ Stevana R. Stevića i časopisi „Nova zora“ i „Krajina“. Četvrti poklon-paket knjiga iz Republike Srpske biblioteci Srednje tehničke PTT škole iz Beograda uručio je Mlađen Cicović, direktor Predstavništva RS u Srbiji.

U subotu, 30.10.2010. godine, promovisane su knjige: „Paščara“ Mihaila Orlovića, „Tamo neka zanimanja“ Laure Barne, „Rat je počeo riječima“ Milovana Milutinovića, „Pesme koje nisam preboleo“ Ranka Preradovića i časopisi „Aktuelnosti“ i „Svarog“. Predsjednik Udruženja izdavača Republike Srpske Nenad Novaković uručio je peti poklon-paket knjiga iz Republike Srpske biblioteci Hemijsko-prehrambene tehnološke škole iz Beograda. U petak i subotu promocije na štandu Republike Srpske muzikom su obogatili studenti Muzičke akademije Univerziteta u Istočnom Sarajevu: Almir Mešković i Dušan Simić.

U nedelju, 31.10.2010. godine, u 11 sati na štandu Republike Srpske održana je pres-konferencija na kojoj je saopšteno da je najtraženija knjiga na štandovima izdavača iz Republike Srpske knjiga Milana Ljepojevića „Dodik čuvar Srpske“ u izdanju „Trioprinta“ iz Banjaluke. „Povelja uspjeha“ autoru biće dodijeljena na svečanosti u Banjaluci. Pored ove knjige, veliko interesovanje bilo je i za knjige „Radost života“ episkopa zahumsko-hercegovačkog i primorskog gospodina Grigorija, u izdanju „Glasa Srpskog“, i „Kosovo i Metohija – prošlost, pamćenje, stvarnost“, u izdanju „Preporoda“ iz Brčkog, Instituta za savremenu istoriju Beograd i Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva Istočno Sarajevo (zajedničko izdanje sa dvije strane Drine). Šesti poklon-paket knjiga iz Republike Srpske biblioteci Ekonomski škole Nada Dimić iz Zemuna uručio je Nikola Vukolić, glavni urednik i direktor Zadužbine „Petar Kočić“ Banjaluka – Beograd.

U fokusu

Matična biblioteka Istočno Sarajevo

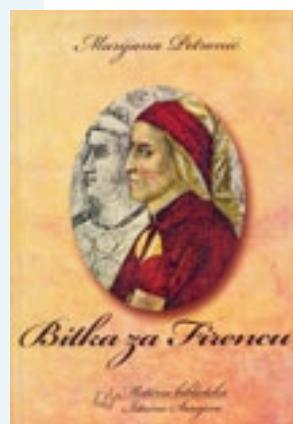

Matična biblioteka Istočno Sarajevo od svog osnivanja 1996. godine je najznačajniji nosilac kulturnih aktivnosti u Sarajevsko-romanijskoj regiji. Sa knjižnim fondom od 106.000 bibliotečkih jedinica te svojom savremenom organizacijom spada u red najrazvijenijih biblioteka u Republici Srpskoj. Rad biblioteke organizovan je kroz: Dječije odjeljenje, Pozajmno odjeljenje beletristike, Odjeljenje stručnog i naučnog fonda, Odjeljenje knjiga na stranim jezicima, Odjeljenje periodike, multimedijalne čitaonice, te knjigoveznice. Rad Biblioteke je automatizovan, razvedena je interna informatička mreža sa 22 računara i punim pristupom internetu. Svojom organizacionom strukturom uspijeva da odgovori na sve zahtjeve savremenog korisnika, od pretraživanja dostupnih baza podataka, pozajmica, obezbjedjenja

informacija ili publikacija iz fondova ili putem međubibliotečke pozajmice, elektronskog servisa „pitaj bibliotekara“, daktilografskih usluga, usluga prevodenja, štampanja, fotokopiranja, koričenja i dr. U želji da omogući jednak pristup informaciji i knjizi za sve kategorije stanovništva, od prije dvije godine uveden je i servis dostave knjiga na kućnu adresu licima sa invaliditetom i bolesnim osobama. Kao Matična biblioteka za Sarajevsko-romanijsku regiju, Matična biblioteka Istočno Sarajevo pruža stručnu pomoć i vrši nadzor nad 30 biblioteka (narodne, školske, visokoškolske, specijalne). Biblioteka koja se iznova rađala zajedno sa gradom Istočno Sarajevo za sve ove godine nastojala je da svojim sugrađanima obezbijedi sve potrebne kulturne sadržaje, tako je bila organizator različitih kulturnih manifestacija, likovnih kolonija, pozorišnih predstava, tribina, promocija knjiga, izložbi. Kroz školu stranih jezika prošlo je više od 6.000 polaznika, dok je prve korake u informatičkom opismenjavanju načinilo oko 2.500 mladih ljudi i djece. Odnedavno Biblioteka je dobila i akreditaciju od strane Asocijacije informatičara BiH, te postala ECDL testni centar. Uz sve ove aktivnosti, Matična biblioteka Istočno Sarajevo danas razvija svoju izdavačku djelatnost u nastojanju da pomogne rad zavičajnih autora. Godišnjom produkcijom od desetak novih naslova svrstala se u red srednjih izdavača u Republici Srpskoj. Za svoj društveno koristan rad Biblioteka je dobila brojna priznanja i nagrade od kojih je svakako najznačajnija Povelja „Đorđe Pejanović“ za najbolju biblioteku u Republici Srpskoj za 2008. godinu.

Promocija romana „Bitka za Firencu“

Na ovogodišnjem Sajmu knjiga u Beogradu predstavljen je roman „Bitka za Firencu“ Marijane Petronić, objavljen u izdanju Matične biblioteke Istočno Sarajevo. Knjigu su promovisali Željko Grujić i dr Saša Knežević, a u ime izdavača govorila je Ljiljana Knežević. „Bitka za Firencu“ je prvi roman Marijane Petronić. To je neobičan, moderan i zanimljiv roman po primjeni romansierskih postupaka, koji se čitaju na dva nivoa recepcije. Prvo, kad su u pitanju čitaoci neobaviješteni o eposi predrenesanse i renesanse, na nivou zanimljive priče, lirske po neposrednim iskazima, mimetičkom govoru i ponašanju i učenika i Učitelja i po živopisnom imaginativnom pohodu u istorijsku prošlost: autorka na taj „put“ polazi u „kostimu“ onog, danteovskog, vremena, naoružana „mačem“, metaforom znanja o onovremenoj kulturi i običajima, pa se čitaocu, koji zainteresovano prati taj imaginativni „putopis“, kao posjetiocu starih „muzeja“, otvaraju brojne slike oživljenih autentičnih lokaliteta, ličnosti i susreta. Drugi nivo recepcije imaju poznavaci predrenesanske i renesanske kulture uopšte i Danteovog života i djela posebno. Oni uživaju u fascinaciji jednim novim, u svemu doživljenom, i u relacijama žanra vjerovatnom, viđenju već poznate i naučno potvrđivane slike epohe i njenih najznačajnijih predstavnika. Kraj ovog duhovnog „izleta“, čitalac doživljava kao savremeni turista prizore na Trgu Svetog Petra u Rimu, gdje je jednog jutra iz svijeta prošlosti „izronila“ naratorka romana suočena sa konkretnim renesanskim spomenicima i njihovim isijavanjem već doživljenog svijeta. U epilogu, završnom pasusu romana, ona prvi put eksplicitnije otkriva poetički „kredo“ svoje literaturne imaginacije o duhovnoj bliskosti s velikim pjesnikom predrenesanskog doba: „Nije nam nikada ni bio cilj da suprotstavimo dva vremena, dva života, dvije vjere... Htjeli smo da pokažemo da nije važno koliko ko ima godina. Htjeli smo da pokažemo da je ljubav kada dva mrtva tijela naprave jedno živo tijelo. Htjeli smo da pokažemo da je moguće služiti napretku časna uma. Tako mi Bog pomogao! Ako smo u tome uspjeli, spremni smo i umrijeti vjerujući da je vrijedilo živjeti i gledati svijet drukčijim očima.“

Povoljnije kreditiranje

Garantni fond počinje sa radom

Garantni fond Republike Srpske trebalo bi da počne sa radom početkom novembra. Vlada je u proteklom periodu usvojila statut, obezbijedila 30 miliona maraka osnivačkog kapitala, imenovala privremenim Nadzornim odbor, te imenovala Mladena Kovačevića za v. d. direktora Fonda. Fond je osnovan radi pružanja podrške razvoju preduzetništva, olakšanim pristupom finansijskim sredstvima potrebnim za obavljanje poslovnih djelatnosti preduzetnika. Garantni fond izdaje garancije poslovnim bankama u ime tražioca kredita, i to maksimalno za polovinu iznosa. Referenti Garantnog fonda prije odobravanja garancije razmatraće opravdanost biznis-plana preduzetnika i u skladu sa tim davati garancije. Garantni fond može maksimalno garantovati za 1,5 miliona maraka po svakom korisniku.

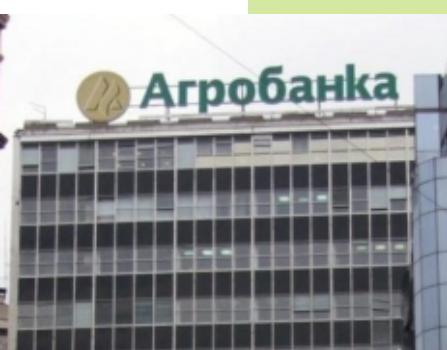

Za garancije mogu da apliciraju pravna i fizička lica sa prebivalištem u Republici Srpskoj. Garancije će se odobravati za:

- početne poslovne djelatnosti,
- projekte za zapošljavanje mladih i druge projekte koji doprinose zapošljavanju i očuvanju radnih mesta,
- izvozno orijentisane poslovne djelatnosti,
- poslovne djelatnosti u oblasti poljoprivrede,
- proizvodno-uslužne djelatnosti,
- projekte i poslovne djelatnosti u opštinama koje imaju status nerazvijenih i izrazito nerazvijenih i
- druge održive projekte.

Fond ne može izdati garancije za finansiranje trgovinske djelatnosti, ugostiteljske djelatnosti koja se odnosi na isključivo ili pretežno točenje pića (barovi, bifei i kafane), priređivanje igara na sreću, kockarnice, kladionice i finansijsko posredovanje. Izvor finansiranja Garantnog fonda biće provizije koja će se naplaćivati za davanje garancije iz Fonda. Te provizije će, u svakom slučaju, biti manje od bankarskih i kretaće se u zavisnosti od iznosa koji je garantovan. Osim toga, Garantni fond će imati i prihode po osnovu kamate na oročena sredstava u bankama, kao i pravo kupovanja akcija na slobodnom tržištu. Sve su to potencijalni izvori prihoda Fonda. Garantni fond će raspisati konkurs na koji će moći da se jave sve banke i mikrokreditne organizacije sa sjedištem u Republici Srpskoj. Vodiće se računa o tome kakva je banka, da li je kažnjavana, kolike su njene kamate i slično. Formiranjem Garantnog fonda kamatne stope banaka za komercijalne kredite moraju pasti. One se ne mogu zadržati na 12 odsto, kolike su trenutno na godišnjem nivou, zbog toga što poslovna banka nema nikakav rizik oko tog plasmana. Ako korisnik kredita ima problema pri vraćanju sredstava, Garantni fond preuzima njegov rizik. Pošto banke imaju takav komfor, kamate za komercijalne kredite moraće da budu između šest i sedam odsto.

Osniva se „Agrobanka“ u Banjaluci

Skupština Akcionarskog društva Poljoprivredne Banke „Agrobanka“, na svojoj 33. vanrednoj sednici, u okviru razvojne strategije za period 2008 – 2012. godine, donijela je odluku o formiranju „Agrobanke“ a.d. u Banjaluci. Osnivački kapital „Agrobanke“ a.d. u Banjaluci je 10 miliona evra. Osnivači su Poljoprivredna banka „Agrobanka“ a.d. iz Beograda, sa 80 odsto akcija, i Investiciono – razvojna banka Republike Srpske (IRB RS), u vlasništvu Republike Srpske, sa vlasničkim udjelom od 20 odsto. „Agrobanka“ a.d. Banjaluka poslovaće na tržištu Republike Srpske i Bosne i Hercegovine kao komercijalna banka i biće otvorena za rad sa privredom i građanima, sa posebnim akcentom na kreditiranje poljoprivrednih djelatnosti.

Specijalne veze

Sporazum o saradnji poreznika

Direktor Poreske uprave Republike Srbije Dragutin Radosavljević i v.d. direktora Poreske uprave Republike Srpske Mile Banika 15. oktobra ove godine potpisali su Sporazum o saradnji u oblasti direktnih poreza. Svrha ovog sporazuma je unapređivanje saradnje između Poreske uprave Republike Srbije i Poreske uprave Republike Srpske, koja će biti obostrano korisna i u saglasnosti sa Sporazumom o saradnji u oblasti finansijskih operacija, potpisanim 23. jula 2010. godine u Beogradu između Ministarstva finansija Republike Srbije i Ministarstva finansija Republike Srpske. Ciljevi sporazuma su jačanje međusobne saradnje i razmjena iskustava u oblasti direktnih poreza (poreza na dobit, poreza na dohodak i poreza na imovinu) koja posebno utiču na poštovanje osnova na kojima su uspostavljeni specijalni paralelni odnosi između Republike Srbije i Republike Srpske, zatim unapređenje društvenog, demokratskog, ekonomskog i privrednog razvoja, kao i uspostavljanje nove klime u međusobnim ekonomskim odnosima i razmjene važnih informacija

koje doprinose ekonomskom restrukturiranju i modernizaciji. Dvije poreske administracije međusobno će pružati neophodnu tehničku pomoć i saradivati na izradi procedura i sistema za rano upozoravanje o mogućim zloupotrebljavanjima, sprečavanju dvostrukog oporezivanja i krivičnih djela utaje poreza koji se odnose na direktne poreze, unapređenju softverskih i informativnih aplikacija, organizovanju zajedničkih obuka zaposlenih, saradnji na modelu utvrđivanja tržišne vrijednosti nepokretnosti i dr.

Trgovinski protokol o saradnji

Ministar trgovine i usluga Srbije Slobodan Milosavljević i ministar trgovine i turizma Republike Srpske Predrag Gluhaković potpisali 26. oktobra u Beogradu protokol o saradnji dva ministarstva, u skladu sa Sporazumom o uspostavljanju specijalnih i paralelnih odnosa između Republike Srpske i Republike Srbije iz 2006. godine.

Poslije potpisivanja, Milosavljević je rekao da, prije svega, postoji potreba i želja da se pomogne Republici Srpskoj u edukaciji za korišćenje fondova Evropske unije (EU), kao i u izradi zakona i harmonizaciji standarda sa EU. On je dodao da je protokol važan za budućnost, da bi što više i što konkretnije mogle da se razmjenjuju informacije, međusobno saradjuje i povezuju privrede, zajednički nastupa na trećim tržištima i bolje iskoriste znanja.

Gluhaković je precizirao da se, prije svega, očekuje pomoć u izradi važnih zakona koji treba da se usvoje u naredne dvije godine u oblasti zaštite potrošača, bezbjednosti proizvoda i zaštiti konkurenčije, u čemu će biti dragocjena iskustva Srbije. On je podsjetio

da su konkretni dogovori rezultat zaključka Savjeta za implementaciju Sporazuma o specijalnim i paralelnim odnosima, a da sada dva ministarstva treba da rade zajedno na evropskom putu Srbije i Bosne i Hercegovine, odnosno Republike Srpske.

Investicije

Premijer Dodik u Beogradu: Poziv na ulaganje u privredu Republike Srpske

Premijer Republike Srpske Milorad Dodik, na sastanku sa 50 istaknutih srpskih privrednika, koji je održan tokom njegove posjete Beogradu krajem septembra, pozvao je investitore iz Srbije da posluju u Srpskoj. Tom prilikom je naglasio da su privrednici iz Republike Srpske malo prisutni u Srbiji, te da tu saradnju treba poboljšati i podići na viši nivo. „Srbija je najveći investitor u Republici Srpskoj“, rekao je Dodik, podsjetivši da je Srbija učestvovala u privatizaciji Telekoma RS i da u Republici Srpskoj posluju i „Hemofarm“, Komercijalna banka i „Delta“. Dodik je istakao da je Republika Srpska zahvaljujući uspješnim privatizacijama naftne industrije i Telekoma sa više od 700 miliona maraka, napravila razvojni program i osnovala Razvojnu banku koja trenutno raspolaže sa 186 miliona evra spremnih za ulaganje u projekte zapošljavanja.

- Politika Srpske bila je da obezbijedi privrednu sposobnost i da se nosi sa okruženjem, te je prva u regionu uvela „giljotinu propisa“ – naglasio je Dodik i istakao je da porez na dobit u Republici Srpskoj iznosi deset odsto, kao i da je struja u odnosu na Hrvatsku 37 odsto jeftinija. Premijer Dodik je naglasio da se trenutno radi na velikim projektima izgradnje mreže autoputeva, koji će povezati Srpsku sa Srbijom i Crnom Gorom i sa Koridorom 10. - Imamo energiju, volju i emociju za ono što radimo – poručio je Dodik. Privrednici iz Srbije su izrazili veliku zainteresovanost da posluju u Srpskoj, naročito istakavši povoljnju poslovnu klimu. Direktor „Boksita“ iz Milića Rajko Dukić rekao je da postoji ideja da se u Srbiji formira udruženje privrednika Republike Srpske koji žive i rade u Srbiji, a porijeklom su iz Srpske. Dodik je na kraju rekao da su u okviru Sporazuma o specijalnim vezama realizovani veliki projekti, kao što je most na Rači i kod Fakovića, a najavio je i novi projekat izgradnje puta od Užica do Višegrada.

Privatna firma iz Jagodine u krajiškim opštinama

Memorandum o saradnji vlada Srbije i Srpske, kao i odgovarajuće konkretizacije koje su sa obje strane potpisali ministri gotovo svih resora, predstavljaju značajan programski okvir za ostvarenje specijalnih i paralelnih veza. Ipak, najznačajnije je ono što iza toga slijedi i što predstavlja sadržaj srpsko-srpske saradnje. Moglo bi se reći da kulturnjaci, odnosno pozorišni, filmski, književni, muzički i likovni poslenici u tome prednjače, pa utoliko više raduju novi rezultati u oblasti privrede, a posebno proizvodnje, i to u privatnom sektoru. Privatna firma „Metalka Majur“ iz Jagodine ušla je u značajne investicione i zajedničke poslove u nekoliko krajiških opština. Radi se o vodećem proizvodaču elektroinstalacionog materijala u Srbiji, koji proizvodi prekidače, utičnice i razvodne kutije za 17 zemalja Evropske unije. Prve adrese za sada su Novi Grad i Srbac, a u planu je dalje širenje poslova u Kotor-Varoši I Banjaluci. Privatno preduzeće „Građevinarstvo Lazić“ iz Novog Grada nedavno je otvorilo pogon sa 74 novouposlena radnika koji će sklapati prekidače, utičnice i automatske osigurače od dijelova proizvedenih u Jagodini. Menadžerski tim „Metalka Majura“ iskazao je interes da već iduće godine, uz investiciju od osam miliona evra, proširi svoje poslove u industrijskoj zoni Poljavnice kraj Novog Grada. A predstavnici opštine pokazali su spremnost da im industrijsko zemljište, opremljeno po najvišim standardima, ustupe po najpovoljnijoj cijeni, uz obavezu da investitor otvorи još stotinjak novih radnih mjesta. Ova ugledna firma iz Srbije priprema gradnju sličnog pogona za montažu svojih elektroinstalacionih proizvoda i u Srbcu. U industrijskoj zoni u obližnjoj Crnaji, na putu Srbac – Derventa, biće izgrađena hala od 12.000 kvadratnih metara na prostoru od tridesetak parcela veličine 600 do 40.000 kvadrata. U industrijskoj zoni obezbijedeni su prilazni i unutrašnji putevi, te elektromreža, vodomreža i telekomunikaciona mreža, ali lokalna zajednica obavezuje investitora da objekti budu izgrađeni na najmanje 20 odsto zemljišta i da budu završeni u roku od dvije godine. Ukoliko već realizovani i započeti projekti jagodinskog „Metalka Majura“ budu realizovani u roku, pomenute krajiške opštine bi mogle računati na blizu hiljadu novih radnih mjesta. A ova saradnja mogla bi da postane dobar primjer koji bi podstakao i druge privrednike iz Srbije i Srpske da hrabrije i odlučnije krenu u zajedničke poslove i investicije, koje bi donijele obostranu korist.

Investicije

Šećerana u Velikoj Obarskoj

Proizvodnja u Fabrici šećera u Velikoj Obarskoj, pored Bijeljine, jedinoj u Republici Srpskoj i BiH, pokrenuta je nakon 18 godina zastoja i nakon nepunih godinu dana remonta, na kojem je radilo oko 350 radnika i koji je koštao oko 10 miliona evra. Strateški partner Šećerane je „Agrokop“ iz Banjaluke. Većinski vlasnik ima oko 68 odsto akcija, a ostatak je u rukama malih akcionara.

U Šećerani planiraju da u 2010. godini prerade 250.000 tona šećerne repe i proizvedu oko 25.000 tona šećera. Otkup šećerne repe je najvećim dijelom ugovoren u Srbiji i Hrvatskoj, a manje količine sirovine će stići sa polja Semberije i Posavine. Kapacitet Fabrike prije rata je bio 400.000 tona šećerne repe. S obzirom na velike površine plodnog zemljišta u Semberiji, tradiciju proizvodnje šećerne repe koja je postojala prije rata, postojanje Agrarnog fonda u opštini Bijeljina (prvog takve vrste u Republici) koji obezbeđuje dio subvencija za ugovorenu proizvodnju, kao i povoljne uslove otkupa, u Šećerani i opštini Bijeljina se očekuje da će od narednih sezona znatno veće količine šećerne repe biti otkupljivane sa polja Semberije.

Turizam

Banjska budućnost kao zaboravljeni prošlost

Generacije odrasle nakon Drugog svjetskog rata ne pamte vremena kada su termalne i mineralne banje bile mjesto opuštanja, uživanja, rekreacije i razonode, gdje se provodio takozvani godišnji odmor. U banju se do nedavno odlazilo gotovo isključivo po preporuci ljekara. Samo u istorijskoj literaturi mogu se pročitati podaci da su banje u Srpskoj još u vrijeme Rimljana, Turaka i Austro-Ugarske monarhije bile omiljena ljetovališta i sastajalište društvene elite. Kaptirana prirodna izvorišta mineralnih i termalnih ljekovitih voda bila su opremljena pratećim turističkim sadržajima: vilama, hotelima, parkovima, bazenima, plesnim dvoranama sa orkestrima, kockarnicama i slično. Isto je važilo i za period između dva svjetska rata, a onda su se turisti okrenuli toplim morima i visokim planinama. Sada banje polako vraćaju staru slavu. Dijelom i zato što su se turistički menadžeri prisjetili da su neopravdano zanemarili jedan već afirmisan sektor turističkog biznisa, ali ne manje i zbog klimatskih promjena. Globalno zagrijavanje na planinama uništilo je brojne skijaške staze, a ozonske rupe su otjerale kupače sa plaža tokom većeg dijela dana (između 11 i 17 sati). Zimovanje bez skijanja i ljetovanje bez kupanja natjerala je ljude da se vrate banjama koje sa savremenom velnes, fitnes i spa ponudom mogu to sve da zamijene. Plus preventivno i terapijsko djelovanje mineralnih i termalnih voda koje je toliko potrebno savremenom čovjeku koji živi pod permanentnim stresom u „društvu rizika“. Može se sa mnogo osnova reći da taj novi turistički trend ide na ruku Republici Srpskoj. Sa jedne strane, nema izlaz na more i, sa izuzetkom Jahorine, nema prirodne uslove da ponudi ni zimovalište najvišeg kvaliteta i kapaciteta, a sa druge, ima devet banja. Od petnaest mineralnih i termalnih izvora, koji BiH čine jednom od u tom pogledu relativno bogatih zemalja u svijetu, devet se nalazi na teritoriji RS. Banje kao što su Slatina i Laktaši nedaleko od Banjaluke, Dvorovi pored Bijeljine, Vilina Vlas u Višegradi, Kulaši nadomak Prijedora, Vrućica u dolini rijeke Usore i druge ni danas ne oskudjevaju u klijenteli. Naprotiv, samo pred vratima banje Slatina čeka oko sedam stotina korisnika. Ali, uglavnom se radi o pacijentima koji nakon bolničkog tretmana ili u zamjenu za to, dolaze po preporuci ljekara na produženu terapiju i

Turizam

rehabilitaciju. Čak i sa stanovišta isključivo zdravstvene funkcije, smještajni kapaciteti, sem u nekoliko primjera, vrlo su ograničeni i skromnog nivoa, te zahtijevaju djelimičnu ili totalnu rekonstrukciju, raznovrsnost i nivo usluga već više decenija se nisu razvijali i modernizovali jer nije bilo odgovarajućih ulaganja. Na skupu koji je prije dvije godine organizovala vlada RS direktori banja istakli su sve pomenute probleme, ali su insisitirali na tome da se prije svega donese odgovarajući zakon o banjskom turizmu koji bi ih sistematski i dugoročno rješavao. Tako je prošle godine u RS donesen Zakon o banjama, kojim se uređuje način iskorišćavanja prirodnih ljekovitih faktora, definišu subjekti koji obavljaju banjsku djelatnost, određuju vrste usluga koje se pružaju u njima, te uslovi za obnavljanje banjske djelatnosti.

Kako je istakao ministar trgovine i turizma Predrag Gluhaković, to je prvi zakon ove vrste usvojen na području bivše Jugoslavije, a koliki značaj ima za Republiku Srpsku, najbolje govori podatak da se preko banja ostvaruje više od 50 odsto ukupnog turističkog prometa. Projekti sanacije postojećih i razvoja novih kapaciteta, kao recimo u opštini Višegrad za banju Vilina Vlas odnosno Kadijinu banju i Sokolovića banju već postoje. A da bi novi zakon što prije dao konkretnе rezultate, inicijativa je omogućena i samim banjskim centrima i ponuđena koncesija domaćim i stranim investitorima. Zato ćemo u narednim brojevima našeg Biltena predstaviti sve banje Republike Srpske, a ovog puta će to biti banja Mlječanica.

Banja Mlječanica – „Priroda uzvratica zdravljem“

Institut za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i balneoklimatologiju „Mlječanica“ u Kozarskoj Dubici je lječilište smješteno u prirodnom ambijentu na sjeverozapadnim obroncima planine Kozare. Koncipiran je kao savremena specijalizovana ustanova za fizijatriju i rehabilitaciju, koja obezbjeduje sve uslove za uspješan oporavak i ugodan odmor njenih korisnika. Djelatnost Instituta „Mlječanica“ je prevencija, liječenje i rehabilitacija za indikovana oboljenja i stanja nakon povreda. Institut je nastavna baza Medicinskog fakulteta u Banjaluci i Više medicinske škole u Prijedoru. U Institutu se vrše kompletne fizičko-hemijeske analize termomineralnih i stonih mineralnih voda i rade se naučni projekti iz oblasti fizijatrije. Institut „Mlječanica“ opremljen je i savremenom opremom za potrebe stručnih i naučnih skupova, kongresa, kao i raznih edukativnih i društvenih manifestacija. Pored sadržaja zdravstvenog karaktera,

Institut svojim propratnim sadržajem i okruženjem predstavlja idealno mjesto za odmor i rekreaciju. Mineralna voda Instituta „Mlječanica“ sa uspjehom se koristi u liječenju: -reumatskih i neuroloških oboljenja, -posttraumatskih i postoperativnih ortopedskih stanja, -ginekoloških i gastrointestinalnih oboljenja, -oboljenja perifernih krvnih sudova i - u prevenciji i liječenju osteoporoze. Osnovni moto centra Banja „Mlječanica“ glasi „priroda uzvratica zdravljem“ pošto se radi o prirodnoj sulfatnosulfidnoj mineralnoj vodi staroj preko pet hiljada godina. Medicinske, nastavne i naučne programe izvode naši poznati stručnjaci-doktori medicinskih nauka i univerzitetski nastavnici, magistri medicine, ljekari specijalisti: fizijatri, ortopedi, neurolozi, dermatolozi, kardiolozi, ginekolozi, bio-hemičari, viši medicinski tehničari, fizioterapeuti i psiholozi. Po potrebi, u zavisnosti od projekta, angažuju se naučni radnici sa Medicinskog fakulteta i klinika iz zemlje i inostranstva, sa kojima su sklopljeni ugovori o saradnji. Do Instituta „Mlječanica“ može se doći iz više pravaca: Skretanjem sa autoputa Zagreb – Beograd kod Okučana, preko Gradiške, ka Kozarskoj Dubici. Institut „Mlječanica“ udaljen je od Gradiške 58 km. Od banjalučkog aerodroma „Mahovljani“, preko Gradiške i Kozarske Dubice, putuje se 70 km, a od Banjaluke preko Prijedora – 80 km.

Predstavljamo

Proslava jubileja Narodnog pozorišta Republike Srpske

Oktobar mjesec protekao je u znaku obilježavanja dva značajna jubileja – osamdeset godina postojanja Narodnog pozorišta Republike Srpske i stogodišnjice rođenja književnog velikana Meše Selimovića. Tim povodom na velikoj sceni banjalučkog pozorišta upriličena je praizvedba predstave „Moj brat“, kojom je istovremeno otvorena i 81. teatarska sezona. Po tekstu Nebojša Bradića, a u režiji Milana Karadžića, predstava je inspirisana životom i književnim djelima Meše Selimovića. Uoči praizvedbe, u nacionalnom pozorištu RS otvorena je i izložba fotografija Muzeja pozorišne umetnosti Srbije „Meša Selimović u pozorištu“, koju je zvanično otvorio ministar prosvjete i kulture Republike Srpske Anton Kasipović. Proslavi su

prisustvovali ministar kulture Srbije Nebojša Bradić, predsjednik Narodne skupštine RS Igor Radojičić, potpredsjednik Narodne skupštine Nada Tešanović, generalni konzul Republike Srbije u Banjaluci Jadranka Derajić, direktor Narodnog pozorišta iz Beograda Božidar Đurović, reditelj Goran Marković, književnik Vladimir Kecmanović, kao i brojni predstavnici javnog i kulturnog života. „Ovaj jubilej spaja kulturu, podržava nastojanja da svoje projekte delimo sa najbližima i ovo doživljavam kao veče posebnog darovanja,“ izjavio je ministar Bradić. „Kao i Meša, i mi nemamo dva srca, jedno za ljubav, drugo za mržnju. Imamo jedno srce za sve“, rekao je direktor Narodnog pozorišta iz Beograda Božidar-Boban Đurović prilikom uručivanja pečata Narodnog pozorišta iz Beograda direktoru Narodnog pozorišta RS Radetu Simoviću. Iste večeri, proglašeni su najbolja predstava, najbolji glumac i glumica, mladi glumac i glumica, glumac saradnik i najvjerniji gledalac u protekloj pozorišnoj godini.

Banovinsko, krajiško, republičko...

Narodno pozorište Republike Srpske predstavlja hram i maticu kulture naroda koji je na ovim prostorima u složenim istorijskim odnosima održavao sopstveni stvaralački izraz i tako sačuvao nacionalni identitet. Od prvobitno osnovanog Narodnog pozorišta Vrbaske banovine (aktom Bana Milosavljevića, 2. septembra 1930.), preko Narodnog pozorišta Bosanske krajine, Krajiškog narodnog pozorišta do Narodnog pozorišta Republike Srpske, osnovanog Odlukom Vlade Republike Srpske 1998. godine, osam decenija postojanja i rada ove kuće, transformacije imena i stilskih opredjeljenja, nisu samo „svjedočenja vremena“ već i izraz stalne pretenzije da bude „pozorište jedne regije a ne jednog grada“. Posljednja

decenija ovog pozorišta, a to je period od zvanične promjene naziva u Narodno pozorište Republike Srpske, može se označiti kao jedan od značajnih perioda u razvoju ove institucije, u kojem je važno istaći čvrsto programsko definisanje repertoara na klasicima domaće i svjetske literature (Sterija, Nušić, Aristofan, Šekspir, Breht, Lorka, Šo, Strindberg i dr.), ali i savremenog stranog i domaćeg nacionalnog repertoara (Dorfman, Krec, Šmit, Koljada, Velimir Lukić, Aleksandar Popović, Ljubomir Simović, Dušan Kovačević, Velimir Stojanović, Vida Ognjenović, Biljana Srbljanović i dr.), te praizvedbe savremenih tekstova (Španjević, Brđanin, Stjepanović, Smiljanović), realizaciju preko pedeset premijernih predstava, od kojih su neke prošle najstrože selekcije i bile uvrštene u programe značajnih festivala, uz nagrade na takmičenjima, od kojih se posebno ističu: Susreti pozorišta/kazališta u Brčkom, Pozorišne/kazališne igre u Jajcu, MESS u Sarajevu, Nušićevi dani u Smederevu, Dani Zorana Radmilovića u Zaječaru i, konačno, Sterijino pozorje u Novom Sadu; organizacija Festivala profesionalnih pozorišta TEATAR FEST, koji je osnovan 1998. godine, a 2008. godine utemeljen kao takmičarski sa programskim opredjeljenjem na originalne dramatizacije i praizvedbe domaćih dramskih tekstova, te mu je iz tih razloga dodato i ime Petra Kočića kao najveće književne i dramske metafore sa ovih prostora.

Predstavljamo

Razgovor sa direktorom Simovićem

Povodom osamdesetogodišnjice postojanja, direktor Narodnog pozorišta Republike Srpske Rade Simović specijalno za Bilten dao je kraći intervju.

Kako biste najsažetije formulisali strategiju razvoja pozorišta kojem se nalazite na čelu?

-Sve premijere, reprize, gostovanja, nagrade, tehnička struktura i marketinška djelatnost najbolje označavaju osnovne strateške pravce koje sam zacrtao u proteklom mandatu. Mišljenja sam da ove pravce ne treba napustiti ni u sljedećem periodu – treba ih samo dalje osmišljavati i stvaralački nadograđivati.

Da li se tome može dodati i naglašena orientacija na domaće tekstove?

-Drago mi je da ste to zapazili. Najveću programsku nadogradnju vidim u većem broju dramatizacija pisaca iz Bosne i Hercegovine (Meša Selimović, Derviš Sušić, Svetozar Čorović, Branko Čopić, Skender Kulenović, Ivo Andrić i dr.) Posebno sam uvjeren da je programski interes ove ustanove u formiranju dramaturškog kruga mladih pisaca, poput Vladimira Kecmanovića, Nenada Veličkovića, Saše Kneževića, Radmila Smiljanić i drugih. Zanimljivo je pratiti šta se trenutno dešava u krugu nove dramske poetike zemalja okruženja, kao i što čini i kako se razvija pozorišno Sarajevo. To smo činili do sada, a mislim da je to bitno i za budućnost ove ustanove. Ipak, velikih predstava nema bez velikih dramskih pisaca i dramaturga. Naša je šansa što su istinski prijatelji ove kuće Nebojša Bradić, Dušan Kovačević, Ljubomir Simović, Siniša Kovačević, Milica Novković, što, svakako, treba znati iskoristiti na pravi način.

Vi niste samo direktor i „pozorišni praktičar“ nego i teatrolog. Koliko Narodno pozorište RS nudi prostora i za ovu vrstu Vašeg angažovanja?

-Sa prethodnom idejom korespondira i moja ambicija da se u ovom teatru, barem jednom godišnje, održavaju naučni skupovi. Poznato je da u Republici Srpskoj ne postoji Institut za pozorište i film i svaki pomak u formulisanju autentične teatrološke misli u Republici Srpskoj bio bi od velikog značaja.

Može li se reći da u pozorišnom životu RS vlada banjalučki ili krajški metropolizam?

-Trudimo se da tako ne bude. Pozorišna mreža je dugoročan cilj ove kuće, i na tom polju već smo mnogo učinili, pomažući pozorišne scene u Gradišci, Trebinju, Istočnom Sarajevu i Kozarskoj Dubici i dr. Na isti način treba da pomognemo i nastojanja Bijeljine, Doboja, Foče i Milića.

Da li su tačne informacije da se aktivnosti pozorišta šire prema podrumu i krovu, odnosno „vedrom nebū“?

Mislim da bi izgradnja ljetnje scene, krovnog pozorišta, bila velika kulturna i turistička atrakcija. Projekat je već urađen a nadam se da će se u budućnosti obezbijediti i sredstva. U zgradi je moguće i otvaranje „Pozorišta u podrumu“. Tako bi Narodno pozorište RS bilo jedina pozorišna ustanova u regionu čija sezona traje cijelu godinu.

Svako narodno pozorište je dijelom i nacionalna institucija. Kakva su Vaša iskustva sa saradnjom u „matici“?

-Naša iskustva sa koprodupcionim predstavama, prije svega „Zvezdara teatrom“ veoma su pozitivna i tu praksi treba proširiti i na druga pozorišta u Beogradu, poput Ateljea 212, na primjer. Bez te saradnje i bez protoka pozitivne energije nema ni daljih iskoraka. Jer, samo dobre, estetski vrijedne predstave, obezbjeđuju uslove za dobar marketing, odnosno kulturnu identifikaciju našeg identiteta. Ali, sve što sam rekao predstavlja samo kratko naznačen okvir strategije rada Narodnog pozorišta Republike Srpske u narednom periodu.

Predstavljamo

Nacionalna saradnja od regionalnog značaja

Andrić, Meša, Branko, Skender, Sajam knjiga, stećci, jubileji ... – postali su područje intenzivne saradnje ministarstava kulture Srbije i Srpske, kojem poseban doprinos daju resorni ministri Nebojša Bradić i Anton Kasipović.

Još od potpisivanja Dejtonskog sporazuma, specijalne veze između Srbije i Srpske predstavljaju optimalan i međunarodno legalizovan okvir saradnje sunarodnika u dvije države. Otvorena mogućnost da se taj okvir ispunjava privrednim, naučnim, kulturnim i drugim sadržajima od zajedničkog interesa istovremeno predstavlja trajan izazov za koji ponekad nedostaje dovoljno invencije i upornosti. Konkretna ostvarenja ponekad zaostaju za obostranom

željom i voljom, potpisanim protokolima i programima. Intenzivna saradnja u oblasti kulture, koju na pravi način pokreću, prate, podstiču i kanališu dva resorna ministarstva Srbije i Srpske jeste samo jedan od brojnih pozitivnih primjera kada se sa riječi odmah prešlo na djela. Nakon usvajanja Memoranduma o saradnji do 2012., koji su 15. maja ove godine u Banjaluci potpisali ministri Bradić i Kasipović, uslijedile su dvije velike zajedničke akcije: obilježavanje osamdesetogodišnjice Narodnog pozorišta RS, odnosno stogodišnjice rođenja Meše Selimovića i zajednički nastup izdavača iz Srpske na Međunarodnom sajmu knjiga u Beogradu.

Susreti ministara kulture Srbije i Srpske bili su prilika da se pokrenu, a zatim konkretizuju nove inicijative. „Radi se o 50 godina od uručivanja Nobelove nagrade Ive Andrića, pisca koji je svojim delom zaokružio teme i ideje sa ovih prostora, ali i više nego što je on to učinio, dodela Nobelove nagrade ovom autoru ukazala je u posebnom svjetlu na ovaj prostor, na region, na ceo prostor Balkana“ – rekao je ministar Bradić. Potpredsjednik Vlade RS i ministar kulture Kasipović podržao je ideju da se u ovu manifestaciju uključi i otvaranje Kuće pisaca u Višegradu, na proljeće, iduće godine i predložio da se Srbija pridruži trajnom obilježavanju ličnosti i djela velikog srpskog pisca Branka Ćopića u njegovim rodnim Hašanima. Tu ideju su takođe prihvatile kolege iz Srbije, jer je Đopić još jedan naš stvaralački velikan koji je svojim krajiškim porijeklom i tematskim preokupacijama, odnosno životom i radom u Beogradu, obogatio jedinstvo naše nacionalne kulture i na čijim su se djelima za djecu vaspitavale mlade generacije u regionu. Najavljen je zajednička aktivnost da se srednjovjekovni stećci sa ovih prostora upisu u listu svjetske baštine, a ohrabrenje za to je stiglo i sa posljednjeg zasjedanja Komiteta UNESCO-a u Braziliji. Dogovorena je i inicijativa regionalne koordinacije na zaštiti spomenika kulture Srbije, BiH, Crne Gore i Hrvatske, a ministar Kasipović je zatražio podršku Srbije na uređenju Spomen-područja Donja Gradina.

Opštine Republike Srpske

Bijeljina

Bijeljina je grad i središte istoimene opštine u sjeveroistočnom dijelu Republike Srpske i BiH. Površina opštine iznosi 734 km², a ukupni broj stanovnika iznosi otprilike 150.000. Grad je opštinski centar i istorijsko središte ravne Semberije i blagog pobrda Majevice. Kao plodan ravnicački grad čini jedan od centara poljoprivredne proizvodnje i trgovine hranom. Bijeljina je prepoznatljiva po prostranom centralnom trgu, čiju ljepotu uvećava prijatan ambijent Gradskog parka. Bijeljina se prvi put spominje 1446. godine. Od Zvornika je kroz Bijelinu prolazio srednjovjekovni put koji je vodio za Mačvu, Mitroviću i Hok. U zaseoku Mitrovićima, selo Gornji Dragaljevac, na dva lokaliteta nalazi se nekoliko nadgrobnih spomenika – stećaka, od kojih je jedan ukrašen motivima biljne stilizacije i predstavom životinje (sada se nalazi na zgradi dragaljevačke osnovne škole). Pravoslavni manastir Tavna sa crkvom Sv.Trojice, nalazi se na izvoru rječice Tavne, 18 km od Bijeline, a prvi put se spominje 1548. godine.

PRIVREDA

Opština Bijeljina raspolaže sa više od 50.000 hektara plodnog poljoprivrednog zemljišta, što je glavni prirodni resurs opštine, od čega je 94 odsto u privatnom posjedu, raspoređeno na oko 15.000 domaćinstava. Agrarni fond koji se finansira iz budžeta opštine znatno doprinosi razvoju poljoprivrede u Semberiji. Na teritoriji opštine Bijeljina postoji mreža kanala za navodnjavanje u dužini od oko 380 kilometara. Zahvaljujući značajnoj poljoprivrednoj proizvodnji razvijena je prehrambena industrija, kao i metaloprerađivačka industrija, građevinarstvo i trgovina. Sve veći značaj dobija uslužni sektor: finansijsko posredovanje, turizam i sl. Opština Bijeljina ulaze znatna sredstva u opremanje industrijskih zona u okolini grada kako bi privukla nove strane i domaće ulagače, a osnovala je i Agenciju za razvoj malih i srednjih preduzeća koja pruža finansijsku i savjetodavnu pomoć malim i srednjim preduzećima.

U opštini Bijeljina posluje oko 2.000 pravnih lica i preko 3.200 preduzetnika. Zaposleno je preko 23.000 radnika.

1. SAOBRAĆAJNA INFRASTRUKTURA:

Opština Bijeljina se nalazi na raskršcu važnih putnih pravaca prema Banjaluci, Beogradu, Novom Sadu, Tuzli i dalje prema Sarajevu i Jadranskom moru. U blizini je autoput Beograd – Zagreb koji je povezan sa mrežom autoputeva ka Grčkoj, Mađarskoj i Zapadnoj Evropi.

Kategorisana putna mreža na području opštine Bijeljina sastoji se od: magistralnih pravaca (M-18 – dionica Rača-Suvo Polje, M 14.1 dionica Vršani-Glavičice, i M 18.1 dionica Gojsovac-Pavlovića put);

- regionalnih pravaca R 459 i R 459a (dužine oko 65 km, od čega je savremeni kolovoz oko 53 km);
- lokalne putne mreže (dužine oko 258 km, od čega je savremeni kolovoz oko 153 km) i
- gradske ulične mreže (dužine oko 120 km).

Željezničkom prugom (dionica na teritoriji opštine duga je 15 km) opština Bijeljina je preko Šida povezana sa međunarodnom prugom Beograd – Zagreb.

Opštine Republike Srpske

Bijeljina

U planu su:

- izgradnja nove autobuske stanice;
- izgradnja nove željezničke stanice;
- modernizacija-asfaltiranje lokalne i nekategorisane putne mreže i
- rekonstrukcija i izgradnja novih gradskih ulica.

2. KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

Ukupna dužina vodovodne mreže je oko 400 km, od čega je u gradu 163 km (40%), a u naseljima 237 kilometara (60%). 2005. godine bilo je 19.870 priključaka na mrežu, od čega 13.501 u gradu i 6.369 u naseljima.

U planu su:

- proširivanje vodovodne mreže u novoformiranim naseljima u gradu Bijeljina,
- rekonstrukcija mreže duž trasa izgradnje gradske kanalizacije i
- izgradnja vodovodne mreže po selima.

3. KANALIZACIONA INFRASTRUKTURA

Kanalizaciona mreža je prvo bitno izgrađena u dva naselja (Galac, u dužini od 4,1 km i Koviljuše, u dužini od 8 km).

Izgradnja gradskog kanalizacionog sistema započeta je 2005. godine i do sada je izgrađeno 13,14 km fekalne kanalizacione mreže na koju je do sada priključeno 640 domaćinstava. U sklopu izgradnje fekalne kanalizacije vrši se rekonstrukcija i kišne kanalizacije i izgradnja nove, na mjestima gdje nije postojala. Pored grada Bijeljine, kišnu kanalizaciju koristi i oko 90 domaćinstava u Janji.

U planu je ulaganje u kontinuiranu izgradnju kišne i fekalne kanalizacije.

4. ELEKTRO-ENERGETSKA INFRASTRUKTURA

Električna energija na teritoriji opštine Bijeljina dovodi se preko tri visokonaponske trafo-stanice (110 kV), odakle se vodi do 565 niskonaponskih trafo-stanica 10/04 kV (od čega je 390 u vlasništvu Elektro-Bijeljine, a 175 u vlasništvu pojedinaca, firmi i grupa građana). Ukupna instalisana snaga svih trafo-stanica je 180 MVA. Nadzemnih električnih vodova je više od 90 odsto, a broj potrošača je preko 40.000.

5. PTT INFRASTRUKTURA

Pored tranzitne i lokalne automatske telefonske centrale (centar grada), u opštini su izdvojena još dva pretplatnička stepena i 18 u seoskim naseljima.

6. DALJINSKO GRIJANJE

Gradska kotlarnica „Stolar“ ima instalisanu snagu 3,84 MW. Magistralni toplovod HO 400, sistema 140/75°C vodi od kotlovnice do centralne gradske zone. Propusna moć je 30 – 35 MW.

Opštine Republike Srpske

Bijeljina

U planu su:

- nabavka i transport novog kotla od 16,2 MW iz Zvornika i proširenje toplovodne mreže.

7. GASOVOD I TOPLOVODNA MREŽA (GEOTERMALNE VODE)

U planu su:

- izgradnja gasovodne mreže započeta oktobra 2009. i
- radovi na geotermalnim bušotinama i izgradnja toplovodne mreže.

KULTURA

1. Na području opštine Bijeljina djeluju sledeće institucije kulture:

- Centar za kulturu, SKUD „Semberija“, - Muzej Semberije, Narodna biblioteka „Filip Višnjić“ i Javno izdavačko preduzeće „SiM“.

Pored ovih institucija, registrovano je ukupno 18 udruženja i organizacija iz oblasti kulture koje se bave njegovanjem kulturne baštine.

2. Tradicionalne kulturne manifestacije koje se održavaju na području opštine su:

- Majske muzičke svečanosti (festival horova), Sajam knjige (maj), Pantelinske svečanosti – Slava Opštine (avgust), Festival folklora (avgust), Višnjićevi dani (novembar) i Znanjem, pjesmom i igrom kroz Semberiju (takmičenje sela).

Kao najveća investicija u oblasti kulture, planira se izgradnja Centra za kulturu.

OBRAZOVANJE

U 12 centralnih osnovnih škola sa 34 područna odjeljenja u školskoj godini 2008/09. bilo je ukupno 10.103 učenika. Od toga u užem gradskom jezgru djeluju četiri osnovne škole sa 5.850 učenika, a u seoskim mjesnim zajednicama i naseljenom mjestu Janja osam škola sa 4.253 učenika.

U školskoj godini 2008/09. djelovalo je šest srednjih škola sa ukupno 4.104 učenika:

- Gimnazija „Filip Višnjić“ – 927 učenika; Ekonomski fakultet – 624 učenika; Poljoprivredna i medicinska škola – 1.076 učenika;
- Tehnička škola „Mihajlo Pupin“ – 1.077 učenika; Muzička škola „S. S. Mokranjac“ – 69 učenika i Srednja stručna škola u Janji – 313 učenika.

U Bijeljini se na osam visokoškolskih ustanova, četiri javne i četiri čiji su osnivači druga pravna i fizička lica, školuje više od 6.000 studenata.

Javne visokoškolske ustanove:

- Pedagoški fakultet,
- Fakultet spoljne trgovine,
- Pravni fakultet – nastavna linija Pravnog Fakulteta Univerziteta u Istočnom Sarajevu i
- Ekonomski fakultet – nastavna linija Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Istočnom Sarajevu.

Opštine Republike Srpske

Bijeljina

Visokoškolske ustanove čiji su osnivači druga pravna i fizička lica:

- Slobomir P univerzitet,
- Univerzitet „Sinergija“;
- Fakultet poslovnih studija i
- Koledž zdravstvene njegi.

TRENUTNA I PLANIRANA ULAGANJA:

U opštini Bijeljina trenutno se izvode grubi građevinski radovi u izgradnji područne škole u Donjem Dragaljevcu i gradi područna škola u Donjoj Čadavici, dok je u planu izgradnja područne osnovne škole u naselju Čardačine, izgradnja devetorazredne osnovne škole u naselju Ledinci u Bijeljini i nadogradnja zgrade TŠ „Mihajlo Pupin“ u Bijeljini.

TURIZAM

Opština Bijeljina je postala značajno turističko odredište banjskog, vjerskog, lovnog, ribolovnog, tranzitnog i etno-turizma. Banja „Dvorovi“ je poznata po termomineralnoj vodi natrijumsko-kalcijum-hidrokarbonatnog sastava. Ljekovita je za reumatska oboljenja i posttraumatska stanja ekstremiteta, hronični gastritis, ginekološke poremećaje i sl. Etno-selo „Stanišići“ na 5 km od centra grada koje je za kratko vrijeme postalo neobično popularno, neprestano se širi i obogaćuje novim sadržajima. Pored poznatog restorana pored jezera, sada su tu hotel, bazeni, velnes centar i kongresni centar. Manastir Tavna iz 13. vijeka predstavlja zadužbinu kralja Dragutina, odnosno njegovih sinova Vladislava i Uroša. Mnogo puta je rušen i obnavljan, a u novije vrijeme postao je centar vjerskog turizma u RS. Lovačko udruženje „Semberija“ gazduje lovištem koje se prostire na 42.000 hektara i fazanerijom u Suvom Polju sa 6.500 jedinki. Zahvaljujući brojnim hranilištima i čekama, te komfornom smještaju, lovište privlači veliki broj stranaca. Navedenim i drugim turističkim atrakcijama Bijeljine i okoline posvetiće veću pažnju u okviru serije priloga o banjama i manastirima te turističkoj ponudi RS.

SPORT

U opštini Bijeljina trenutno postoji 15 sportskih sala, 90 sportskih terena i 60 stadiona.

PLANOVI ZA ULAGANJE

- Izgradnja sportske sale u OŠ „Dvorovi“ – prva faza
- Pesvlačenje spoljnih sportskih terena u Poljoprivrednoj i medicinskoj školi
- Presvlačenje spoljnih sportskih terena u TŠ „Mihajlo Pupin“
- Sanacija i rekonstrukcija sportske sale u OŠ „Petar Kočić“ Brodac
- Izgradnja sportskih terena za potrebe osnovnih škola u MZ Čengić, Gornja Bukovica, Gornja Čađavica i Pučile.

MOGUĆNOSTI ZA ULAGANJE STRANIH INVESTITORA

EKSPLOATACIJA GEOTERMALNE VODE

- Studija pokazuje da je moguće koristiti geotermalnu vodu za tri namjene, i to:
  - u medicinske i turističke svrhe,
  - za grijanje grada i
  - zagrijavanje poljoprivrednih površina.
- Nijedna od navedenih mogućnosti nije realizovana u punom kapacitetu.

Opštine Republike Srpske

Bijeljina

INTENZIVNA POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA

- proizvodnja u zaštićenim prostorima
- proizvodnja zdravstveno ispravne hrane

IZGRADNJA PREHRAMBENIH KAPACITETA

- mogućnost ulaganja u kapacitete prerade voća i povrća
- mlinsko-prerađivački kapaciteti
- fabrike stočne hrane
- U Bijeljini trenutno postoje tri industrijske zone sa obezbijeđenom kompletnom infrastrukturom.

ULAGANJA U TURIZAM

- Dogradnja Hotela „Sveti Stefan“ i ostalih kapaciteta u okviru Banje Dvorovi

TRANSFER TEHNOLOGIJE

- Solarna energija – preko 1.700 sunčanih sati u godini
- Tehnologija iz oblasti medicine (u toku je realizacija projekta izgradnje opšte bolnice u Bijeljini)

ULAGANJE U EKOLOGIJU

- U fazi realizacije su tri velika projekta finansirana od Svjetske i Evropske banke:
  - izgradnja eko-deponije,
  - izgradnja kanalizacionog sistema i
  - regulisanje površinskih voda.

TRGOVINA

- Zahvaljujući položaju na tromeđi Srbije, Hrvatske i Republike Srpske/BiH i na putu koji od zapadnog dijela Republike vodi ka Beogradu i Novom Sadu postoje odlične mogućnosti za ulaganje u trgovinu.

Industrijska zona

Opština Bijeljina je odlukom o gradskom građevinskom zemljištu stimulisala izgradnju u okviru industrijskih zona i omogućila efikasnost u postupku dobijanja odobrenja za građenje. Za sve neophodne informacije zainteresovana lica se mogu obratiti:

- Odjelenju za privedu i poljoprivredu opštine Bijeljina, na broj telefona 055/233-114 ili
- JP „Direkcija za izgradnju i razvoj grada“ Bijeljine na tel. 055/208-085, e-pošta: office@dirgbn.com

Industrijska zona 3 nalazi se u sjeverozapadnom dijelu urbanog područja i obuhvata prostor površine od oko 22 hektara neizgrađenog zemljišta, južno od magistralnog puta Bijeljina – Brčko koji se naslanja na južnu granicu Agrotržnog centra. Sa zapadne strane direktno je vezana na gradsku putnu obilaznicu na oko 300 m od kružnog toka za Brčko i Banjaluku. Regulacionim planom površina je namijenjena za izgradnju privredno-proizvodnih objekata na građevinskim parcelama u površini od 2.500 m² do 5.000 m². U okviru građevinskih parcela planirana je izgradnja objekata ili kompleksa u skladu sa potrebama budućeg investitora, tako da se ne ograničavaju gabariti i spratnost objekata, nego se definišu regulacija i granične linije građenja, kao i osnovni urbanistički parametri. Programom uređenja zemljišta za 2009. godinu, kao i na osnovu postojeće infrastrukture u okruženju, omogućeno je korišćenje osnovne infrastrukture (saobraćajnice, voda, struja, kanalizacija i sl.), kao i rješavanje specifičnih zahtjeva investitora. Dodatna pogodnost za investitore je grejs period od deset godina za plaćanje zemljišta u Industrijskoj zoni 3.

Opštine Republike Srpske

Izjava načelnika opštine g. Miće Mićića

Opština Bijeljina će u budućnosti biti mjesto još kvalitetnijeg i zdravijeg života u koje ljudi žele da dođu i ostanu. Bijeljina je i sada, po svim pokazateljima, druga opština u Republici Srpskoj po broju stanovnika i po stepenu privrednog razvoja, odmah iza Banjaluke i, kao takva, jedan je od glavnih nosilaca razvoja Republike. Želimo da se takav trend nastavi i zato smo pokrenuli projekat „Urbana Semberija“ u okviru kog se realizuje niz infrastrukturnih projekata s ciljem da Bijeljina i Semberija буду zdravija i modernija sredina, što je neophodan preduslov za društveno-ekonomski razvoj kakav je zacrtan u Strategiji razvoja opštine Bijeljina do 2015. godine. U tom cilju je pokrenuta izgradnja kanalizacione mreže u gradu Bijeljini, Regionalne deponije, izgradnja gasne i toplovodne mreže, a u planu je i korišćenje termomineralnih voda za grijanje stambenih objekata za poljoprivrednu proizvodnju u zaštićenom prostoru i dr. Zdrava životna

sredina je i osnovni preduslov za proizvodnju zdrave hrane kao jednog od osnovnih temelja na kojima se zasniva naš privredni razvoj. Zahvaljujući velikim površinama plodnog zemljišta, Semberija je već sada žitnica Republike Srpske i BiH i vjerujem da će u skoro vrijeme proizvodi sa semberskih polja postati prepoznatljivi i van granica regiona. Takođe, proizvodnja zdrave hrane će biti dodatni podstrek za razvoj turizma u Semberiji, koja je već ucrtana u turističke mape u regionu. U budućnosti će opština Bijeljina, zahvaljujući projektu „Urbana Semberija“ koji se uspješno sprovodi, biti i mjesto na kojem će u najvećoj mogućoj mjeri biti izbrisane razlike između gradskog i seoskog područja, s obzirom da se velika pažnja poklanja izgradnji infrastrukture u seoskim mjesnim zajednicama. Zahvaljujući izgradnji regionalne mreže puteva do kraja će biti iskorишćene i mogućnosti koje odličan geografski položaj na raskrsnici puteva nudi za razvoj trgovine i ostalih uslužnih djelatnosti. Bijeljina je veliki centar visokoškolskog obrazovanja, a sa završetkom velikog i modernog Centra za kulturu stvorice se novi preduslovi da postane i značajan kulturni centar. Tako će se zaokružiti slika o Bijeljini kao gradu mladih, koji će i nakon završetka školovanja ostajati u Bijeljini i biti nosioci njenog razvoja.

Predstavništvo Republike Srpske

Bulevar despota Stefana 4/IV
Beograd, Srbija

Tel: 00 381 11 324 6633

Faks: 00 381 11 324 8633

E-mail: predstavnistvo@predstavnistvorsbg.rs